

PRZEWODNICZĄCA
KOMITETU
NAUKOWEGO

AGNIESZKA
OLECHNICKA

Dr hab., prof. UW

Data

Warszawa
7 października 2025 r.

Znak sprawy

KN.ZAP_KN.26.25

Polska
Akademia
Nauk

pl. Defilad 1
00-901 Warszawa Pałac
Kultury i Nauki

22 826 16 54

aolechnicka@pan.pl

14.11.2025, godz. 12:00–15:00

Panel dyskusyjny Komitetu Naukoznawstwa PAN

**"Model ewaluacji działalności naukowej w Polsce – kontekst, doświadczenia,
perspektywy"**

Debata poświęcona będzie kierunkom reform systemu ewaluacji działalności naukowej w Polsce. Ewaluacja działalności naukowej w Polsce jest prowadzona od wczesnych lat 90., początkowo w formie ocen parametrycznych, następnie – po reformie z 2018 r. – w modelu łączącym wskaźniki ilościowe z oceną ekspercką. Każdy z tych systemów miał wpływ na funkcjonowanie instytucji naukowych w Polsce, kształtowanie polityki kadrowej i publikacyjnej, a także na sposób myślenia o jakości badań. Obecnie Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zapowiada kolejną reformę, której założenia są przedmiotem intensywnych dyskusji.

Panel dyskusyjny organizowany w ramach posiedzenia KN PAN będzie okazją do krytycznego podsumowania dotychczasowych doświadczeń, wskazania pozytywnych i negatywnych skutków stosowanych dotychczas rozwiązań oraz sformułowania propozycji na przyszłość.

Punktem wyjścia dyskusji będzie refleksja nad zasadniczym pytaniem: czy nauka w Polsce w ogóle potrzebuje systemu ewaluacji działalności naukowej? Jeśli taki system jest potrzebny, to jakie powinny być jego cele i funkcje? W jakim stopniu model ewaluacji powinien być powiązany z polityką naukową państwa? Jaki model oceny może realnie wspierać wysoką jakość i rzetelność badań prowadzonych w Polsce? W dalszej części debaty uczestnicy podejmą krytyczną analizę efektów dotychczas stosowanych systemów oraz przedyskutują, czy obecny model powinien być kontynuowany – w zmodyfikowanej formie – czy też zastąpiony innym rozwiązaniem. Dyskusja obejmie także szczegółowe kwestie dotyczące kształtu optymalnego modelu ewaluacji: charakter oceny (parametryczny, ekspercki czy mieszany), punkt odniesienia (dyscypliny, jednostki czy zespoły badawcze), kryteria oceny, równowaga między wskaźnikami a oceną ekspercką, zasady uznawania różnorodnych rezultatów i form wpływu, powiązanie wyników ewaluacji z finansowaniem oraz mechanizmy wdrażania zmian.

Moderator: dr hab. Joanna Golińska-Pilarek, prof. UW (Uniwersytet Warszawski) – logik i filozof, członkini Komitetu Naukoznawstwa PAN oraz członkini Rady Narodowego Centrum Nauki w latach 2018-2024.

Zaproszeni eksperci:

- prof. dr hab. Zbigniew Błocki (Uniwersytet Jagielloński) – matematyk, dyrektor Narodowego Centrum Nauki w latach 2015-2023.
- prof. dr hab. Agnieszka Chacińska (IMoI PAN) – biolog molekularna, od 2020 roku dyrektor Międzynarodowego Instytutu Mechanizmów i Maszyn Molekularnych Polskiej Akademii Nauk.
- dr hab. Adam Gendźwiłł, prof. UW (Uniwersytet Warszawski) – socjolog i geograf, wiceprzewodniczący Rady Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w latach 2024-2025.
- prof. dr hab. Błażej Skoczeń (Politechnika Krakowska) – profesor nauk technicznych, inżynier, przewodniczący Komitetu Ewaluacji Nauki w latach 2019-2023.

Patronat medialny: „Forum Akademickie”, redaktor Mariusz Karwowski.

Pytania przewidziane do dyskusji:

1. W jakim miejscu znajduje się polska nauka po kilkunastu latach parametryzacji i ewaluacji – co się zmieniło, a co pozostało niezmienione?
2. Jakie funkcje systemu ewaluacji są kluczowe: alokacja środków, kształtowanie polityki naukowej, wspieranie jakości badań – czy także inne?
3. Czy można zasadnie rozważać rezygnację z instytucjonalnego systemu ewaluacji?
4. Jakie modele funkcjonujące w Europie i na świecie mogą stanowić inspirację dla Polski?
5. Jak system ewaluacji wpływa na zachowania naukowców i instytucji? Jak projektować go tak, aby ograniczać działania pozorne, a wzmacniać rzetelność i współpracę?
6. W jaki sposób ewaluacja powinna uwzględniać różnorodne formy osiągnięć naukowych (publikacje, projekty, wyniki badań), z poszanowaniem specyfiki dyscyplin i dziedzin?
7. Jak znaleźć równowagę między prostymi wskaźnikami a oceną ekspercką?
8. W jaki sposób ewaluacja powinna obejmować różnorodne formy oddziaływania nauki poza środowiskiem akademickim – społeczne, gospodarcze, kulturowe – i jak je wiarygodnie oceniać?
9. Jak przełożyć wyniki ewaluacji na finansowanie, łącząc stabilność z motywowaniem do jakości?
10. Jak wdrażać reformy, aby nie podważać zaufania do systemu i nie destabilizować instytucji?

W końcowej części przewidziana jest otwarta dyskusja z udziałem członków KN PAN oraz zaproszonych gości reprezentujących instytucje zaangażowane w system ewaluacji i zainteresowane środowiska.